

Q. F. F. Q. S.

DISPUTATIO ACADEMICA,
SISTENS

381.

PEREGRINATIONES
GENTIUM
SEPTENTRIONALIUM
IN
GRÆCIAM,

CUJUS
PARTEM PRIOREM, *Quam. prod.*
CONSENT. AMPL. ORD. PHILOS. UPSAL.

Sub PRÆSIDIO
S:Æ R:Æ M:TIS MAGNÆ FIDEI VIRTI,
D:NI JOHANNIS
I H R E,

REG. CANG. CONSILIARII, ELOQV. ET POLIT.
PROFESS. Reg. ET SKYTT. ACAD. L. H. ET S. R. S. M.
FACULT. PHILOSOPH. h t. DECANI,
IN AUDIT. CAR. MAJ. D. XIII. JUN. A. MDCCCLVIII.

PRO GRADU,
DEFENDET
MAGNUS OLAVUS
BERONIUS,

UPLANDUS.
H. A. M. S.

UPSALIÆ, Excud. L. M. HÖJER, Reg. Acad. Typogr.

Q. B. V.

PARTIS PRIORIS

CAPUT PRIMUM.

§. I.

Ea jam diu regnat consuetudo, ut, qui patriæ rerumque in ea gestarum memoriæ consulere allaborant, in ipso statim operis limine de ea conquerantur nocte, qua undique circumfusi inter salebras & incerta viarum oberrare coguntur. Id quod etiam mihi faciendi duplex est caussa: nam hinc res a nostra memoria remotores digerendi imperitia mea, illinc ipsa antiquitatis monumentorum dubia fides, tenebras mihi offendunt, quarum illam doleo, hanc quererer, nisi satis jam pridem questui esset indultum. Est sane, non diffiteor, Historicis nostris justissima hujus querimoniæ caussa; sicut enim jactura, quæ per nostram venit negligentiam, justiores movet

A

lacri-

Iacrimas, quam quæ citra culpam nobis perf-
renda est, ita vel inde præcipua dolendi occasio
existit, quod monumenta illa, quibus majores no-
stri nominis sui famam posteris commendatam vo-
luerunt, partim nostra incuria, partim pio illo
quidem, sed tamen intempestivo religionis Chri-
stianæ studio interierint. Habemus, quod mireris,
de tam luctuoso naufragio arreptas tabulas aliquas
etiamnum superstites, membranas loquor, cippos
& lapides, quæ fide & antiquitate non multum
forte cedunt Græcorum & Latinorum vetustis an-
nalibus: habemus exterios quoque scriptores, qui,
ubi de primis gentis nostræ auctoribus, Scythis
Gothisque, agunt, etiamsi langvido, aliquo tamen
lumine nostram historiam collustrant. Ex tam dis-
persis & vage disjectis membris, patriæ annales
contexere adgressi sunt Viri de posteritate insigni-
ter meriti: quorum labores nulla licet non laude
digni sint, sic tamen non dissimilandum nobis est,
fuisse inter illos, qui, nimio natalis soli abrepti
amore, ejusmodi ei vindicaverint, quæ adeo nullis
rerum gestarum monumentis nituntur, ut pro me-
ris potius fabulis, & suavibus fertilioris ingenii so-
mniis haberi debeant. Quod vitium nescio an in
historia nostra frequentius committatur, quam ubi
de expeditionibus majorum nostrorum, earumque
antiquitate agitur. Sicut enim id honorificum ma-
xime censemus, si extra patriam gesta parentum
nostrorum commemorare possimus, ita quasi æmu-
li inter se scriptores, in eo maxime desudarunt,

ut

* 3 *

ut in omnibus sere terrarum oris ereta a Majoribus fuisse tropa, credulæ posteritati fidem facerent. Hoc modo, alios ut taceamus, auctor est OLAVUS MAGNUS in *Charta sua Gothica*, e Scandina-
na insula, examinis instar, evolavisse *Gothos*, *Ostro-*
Gothos, *Vestro-Gothos*, *Gepidas*, *Samogetas*, *Mas-*
Jagetas, *Hunnos*, *Amazonas*, *Cimbros*, *Parthos*,
Svedos, *Longobardos*, *Turcilingos*, *Avares*, *He-*
rulos, *Vinulos*, *Suevos*, *Bulgaros*, *Sviceros*, *Ta-*
biphalos, *Dacos*, *Sclavos*, *Rugos*, *Alanos*, *Bur-*
gundos, *Sembos*, *Livonas*, *Sciros*, *Nortmannos*,
Pictos, *Carpos*, *Caibos*, *Cimmerios*.

O! felix olim patria nostra, quantum jam de-
generavit a pristina fertilitate sua, quum, quæ exu-
berante pridem incolarum multitudine nutans,
quoquo versum, si Diis placet, missis coloniis, fa-
mam sui late propagaverat, vix hodie quantum ci-
vium ipsi tantummodo excolendæ sufficiat, progi-
gnere valeat. Non ita quidem laudis majorum
nostrorum invidi sumus, ut negaremus permulta,
eaque illustria gloriae & virtutis vestigia, eos exte-
riis terris impressisse; at vero tam antiquas, tamque
longinquas & frequentes fuisse illorum expeditio-
nes, ac quidam nobis persuadere voluerunt; id ut
credamus, in animum inducere non possumus:
quin potius perswasum habemus, ex ingenio scri-
ptorum quam e Scandinavia plures se effudisse co-
lonias, & cum LEIBNITIO a) non sine jure vere-
mur, ne, si quando ad Turcas & Tartaros erudi-

A 2 *tio*

a) Collect. Etym. p. m. 70.

tio pervaserit, futuri inter eos sint, qui sibi vindicabunt, quæ nostri tantis vigiliis ad se traxerunt. At vero meum non est, hanc nostratum ~~nāonondēlāv~~ perstringere, vel disquirere, quot nationes Nortmannis sua debeant incunabula. Mea potius opera in eo occupabitur, ut dispiciam, an tot itinera suscepta fuerint a Majoribus nostris in Græciam, ac posteri eorum venditare sueverunt. Nimirum dum relatum a quibusdam legi, non tantum a Nostratis, Erichthonio duce, ante Trojana tempora, verum sequenti etiam ævo, ab aliis aliisque subinde aditam fuisse Græciam, suspicari cœpi, non minus vanam heic esse auctorum fidem, quam alias sæpe, dum de vetustissimis patriæ rebus memine runt. Sed vero dum observavi, non cippos tantum runicos & membranas antiquiores, crebriori Græciæ facta mentione, aliquam hisce relationibus adstruere fidem, sed etiam de jure hæreditatis eorum, qui in Græcia consedissent, leges latas fuisse, persuasi mihi paulatim, quæ de Græcis expediti nibus relata sunt, non omnia esse vana & ficta. Sed sic tamen mihi nondum probabile videri potuit, tam frequentes & numerosas institutas fuisse peregrinationes ad loca tanto a nobis dirempta intervallo: itaque in eam induci cœpi sententiam, per **PIRPII**, **PIRPIII**, **Girkia**, **Girkialant**, & in casu obliquo **PRIPINY**, **PIRPINY**, **Grikium**, **Girkium**, ceteraque, quæ passim in monumentis occurunt nomina, non designatam fuisse Græciam Macedoniae vicinam, sed alium quendam nostro orbi

orbi propiorem Europæ tractum. Idem etiam ante nos alii se suspicatos fuisse, indicarunt: nec dubitamus, quin communi scriptorum suffragio hæc sententia dudum fuisse probata, nisi, meliora licet edocti, sponte tamen indulgere voluissent errori, unde Gothie nominis laudi aliquid adstrui putarent. At vero prius, quam ipsum adgrediamur opus, fas fuerit, Tuam B. L. facilem implorare veniam, si in argumento, tot involuto tenebris, Tuæ expectationi non omni ex parte satisfecisse, videbimus.

§. II.

Antequam hæc tractatione longius progrediamur, haut abs re fuerit, Te B. L. præmonuisse, ne temere credas, induxisse nos animum, nusquam, ubi in vetustatis monumentis legitur *i Girkia vel Girklandi* veri nominis Græciam significari; sed, ut paucis nostram aperiamus mentem, eo noster tendet labor, ut probabile saltim faciamus, utique ante seculum XI., quum frequentius, religionis caussa, orientales oreæ a nostris tribus adiri cœperant, nullis certis limitibus distinctam fuisse Græciam a Russia, aliisque ad orientem spectantibus Europæ tractibus, atque adeo, qui ad aliquam harum regionum orientalium versus vela fecissent, vulgo omnes diætos fuisse, Græciam petuisse. Palam, ut opinamur, hoc fiet, ubi prius non nihil disserimus, de veris in Græciam institutis peregrinariis: cui operi ut clarius adfundatur lux, observasse juvabit, duplii præsertim via a majoribus aditam

aditam fuisse Thraciam Græciamque. Vel enim eo penetratum est transmissò Baltico, sive Oceano orientali, qui *Austur-Veg* olim dicebatur, per Russiam, terrasque adjacentes, facto itinere, vel etiam instituta navigatione versus Belgium, Angliam, Hispaniam, Italiam & Africam, quod iter vocari sivevit *Vestur-Vegin*; nominis utriusque ratione petita vel a via, vel ab antiquo potius *Veg*, *vag*, quod undam & mare tam apud nos olim, quam in cognatis linguis denotavit. Unde *Norr-Veg* & contraëte *Norreg* dicta est vicina *Norrvegia* a mari, quo alluitur, boream versus se porrigente, unde etiam apud veteres constanter *Norreg* non *Norrike* scribitur.

Quoad longissime possumus memoria repetere Majorum nostrorum, Græciam versus, institutas navigationes, nescimus an ante tempora *Scoptii* illius, cuius mentionem faciunt annales *Norrvegici*, alias quisquam, per mare occidentale (*Vestervegi*), & fretum Herculeum, eo intraverit: ita enim loquitur SNORRO a): þat er saugn manna, at *Scopti hafi* syrþurst siglt Niorvasund b) *Norpman-*

a) Heims. Kringla. Tom. II. p. 224.

b) Non infrequens Gothis tuit, ut vel sua lingua, vel etiam suo verba flectendi modo expresserint regionum, gentium, urbium, fluviorum nomina. Sic Romanum vocarunt *Romaborg*, Hierosolymam *Jorsala*, Flandriam *Flemingialand*, Constantinopolim *Miklagard*, Tanain *Vanaquist*, Moschoviam *Ostragard*, Holmgard, *Gardarike*, Africam *Saerkland*. Pari modo Fretum Herculeum

* 17 *

na, oe varþ su ferþ bin frägsta. h. e. vulgo traditum est, Scoptium primum Nordmannorum fuisse, qui fretum Herculeum transnavigaverit: Hoc ipsum iter multorum laudibus celebre est.“

Hic, quam filios suos *Ogmundum Scoppii*, & *Finn Scoppe*, qui clari fuerunt prælio Foxensi, inter *Ingonem Sveciæ*, & *Magnum Barfot*, Norvegiae Regem, anno 1096. c), sibi itineris socios adiunxisset, circa illud tempus, quo *Ingonis*, *Erici Svenonis*, & *Magni Barfot*, Sveciæ, Daniæ & Norvegiae Regum, celebratus est conventus ad *Konghaellam* A. 1099., triginta navium classe instructus a Gothicō solvisse litore, & post unius & dimidii anni spatium Romam, ubi vita concesserit, ad pulisse putatur. Hinc concludere fas est, sub finem demum seculi XI. occidentalem hanc viam Sviogothicis navibus frequentari coeptam esse. Sed vero, ut manifestius pateat, quas isthac via, antiquiori ævo habuerit anfractus, sequamur cogitatione illarum cursum navium, quas ea iter in Græciam confecisse memorant annales.

Auctor est *STURLONIDES* d), *Sigurdum* nova accensum fama rerum, quas *Skoptii* socii, domum reversi, se sub itinere vidisse jactassent, permissa impe-

culeum vocarunt *Niorevafjord*, quod compositum putamus ab Anglo-Saxonico *Nearu*, arclus, Angl. *Narrow*, id. & *Suna*, fretum: quasi dices, fretum angustum, *Trångsund*.

c) *Heim. Kr. Tom. II. p. 213.*

d) *Sigurdi S. in H. Kringla Tom. II p. 232. seq.*

imperii administratione Osteno fratri suo, e Norvegia solventem, classem duicitavisse sexaginta navium. Hic ipse, eodem Auctore, sub autumnum in Angliam adpulit, ibique hiemem transegit apud *Henricum, Vilhelmi Bastardi filium*, qui rerum tum illic potitus, honorifice illum habuit. Vere insequente, in *Galliam versus (Vallandiam)* ve la direxit, adpulitque classem altero autumno in Hispaniam, illiusque urbem, S. Jago Compostelæ dictam: qua relicta, in Galicia alteram brumam exegit. Hinc insequente vere, prætervehebatur Santarenam (Sintre), Ulyssiponem, Alca-Cerdo (Alkassi), & tandem Majorkam (Manork), quæ per tertiam peregrinationis hiemem illum detinuit. Verano rursus tempore, repetens iter suum, Siciliam adiit, ubi *Rodgericum Jarlum cognomento Potentem*, propinquum suum, ad Regiam dignitatem evchebat. Ingruente postea æstate, Ægæum sulcare cœpit, venitque Accon (Akersborg) i. e. Ptolemaida. Adeo ut integrum hic triennium absumserit, Norvegiam inter & Ægæum mare velificans. Neque id mirum, quum rudas ea ætate fuerit navigatio, atque adeo parva plerumque navigia, ut vel funibus sine ullo negotio subverti potuerint *e)*, & nonnunquam haut multum amplius binos socios navales singulæ ceperint; id quod ex *STURLONIDIS* testimonio conhicere poterimus, ita vero ille *f)*: *Harald Jarl Maddafars sonar hafþi hafst*

e) Vid Olofs S. c. 73.

f) H. Kringla Tom. II. p. 342. Sed non diffitemur tamen

haſt priatio ſcip oe attatio manna. i. c. Haraldus Jarlus Maddadi filius in navibus triginta habuit octoginta milites.

Quem a SNORRONE designatum legimus, Sigurdi cursus in Græciam, non multum abſimilis est illi, quem in *Antiquis ad ADAMUM BREMENSEM Scholiis*, annotatum deprehendi; ita vero illic: *A Ripa* (Rypen Daniæ urbe) ad *Cuicfal* si inchoatur iter, hinc ad *Prol*, quod est ultimum Angliæ caput, versus austrum extendi ſolitum fuit. De *Prol* ad *S. Matthiam* Britanniæ, hinc per Galliæ oras, *Far* (Ferrol) haut procul Compostella, ve-la tenduntur. Relicta inde Hispania *Leskebone* ad *Norveſe* (Fretum Gaditanum nostris *Niorwaſund* diētum g) patet iter. Hinc poſtea *Arrugnen* (Arragonia) versus, aditur *Barzalum* (Barcello-na), & hinc *Marsilia* (Marseille). De *Marsilia* poſtea *Mezein* (Messina) in Sicilia. Hinc denique Italiam ſecutis, transmittitur ad *Accharon* Græciæ.

§. III.

Vidimus jam, qualis illa via fuerit, quam *Vester-Vegin* adpellarunt, quoque primum tempore, hanc ſecuti fuerint in Orientis regnum: nunc ſequitur, ut paucis illud iter perlustremus, quod *Austurveg* dici ſevit. Certe nihil uſtatiuſ fuit Normannis, quam *Eyſtra salt*, ſalum Orientale, vel

B

Auftur

tamen grandiores capaciōresque fuiffe aliquando veterum naves, ut conſtat de *ormen långa* & *Tranan*, naviſſis Olavi Tryggv. aliisque pluribus.

g) Vid. Iupra pag. 6. not. b)

Aastur vegur navibus invisere: unde etiam frequentissime in annalibus, isthæc occurunt nomina. *Heidrekur Kongr for i hernad i Austurveg*, oc hafdi mikit lid a). i. e. Heidericus Rex piraticam exercuit, in orientali parte maris Baltici, magno cum exercitu. Et alias: þeir hieldu hernad i Austurveg, oc heriudu þar oc um Suiþiod, oc alt hit Eystra salt b). i. e. piraticam exercuerunt circa adiacentes Russiæ oras, immo & Sveoniam & per totum mare Balticum. Illa ergo Maris Baltici pars, quæ terras in Orientem projectas alluit, potissimum *Austurveg* dicta est, & regiones ipsæ, nimirum Curlandia, Estlandia, Venedorumque terræ, præter alias, præcipue *Austurland* vocatae sunt: *Erik Upsala Kong Eymundar son lagþi under sig Finnland oc Kyrialand, Eystland och Kurland, oc vyþa om Austur-lannd.* c) i. e. Ericus Eimundi filius, Upsaliensium Rex, subjecit sibi Finnlandiam, Careliam, Estoniam, Curlandiam & ceteras, quæ in orientem extenduntur terras. Hinc est, quod Moschovitæ veteri nostra lingua dicti sint *Austurvegsmann* d), viri qui ad orientem habitabant, & Borussorum atque Æstionum terra, a PLINIO e) vocitetur *Austravia*, ad Latialis sermonis genium inflexa voce; ut significet, terram versus austrum,

a) Herv. Sag. C. XIII. add. Ol. Sag. C. 53.

b) TORSTEN. S. C. 22. add. C. 25.

c) Heim. Kr. Tom I. p. 485.

d) CAROL. LUNDII Samolxis C. II. p. 42.

e) Hist. Nat. L. IV. C. 13. & L. XXXVII. C.

austrum, vel Orientem positam: quemadmodum etiam, ex eodem fonte, derivanda est origo vocis Aestlandiæ; nam eo non tantummodo pervasisse antiquiores Gothos, sed ibi etiam consedisse, vel id argumento fuerit, quod sint in Aestlandia regiones, quarum incorrupta lingua manifesto arguit, illorum antiquissimos cultores Svedicæ fuisse originis f). Itaque, quando monimenta nostra, testantur aliquem *Austur*, id est *in oriente*, vel fuisse, vel mortuum esse, non existimandum est, Thraciam & Græciam semper intelligi, sed vel Æstlandiam, vel Prussiam, vel alias denique circa orientale hoc mare positas regiones. Qua autem via, transmisso mari Baltico, quæ interjacent regiones, emensi sint illi, qui post XI. sec. (nam ante hoc tempus pro certo non dixerimus, an aliquis hoc fecutus sit iter) in Græciam versus descenderint, haut facile fuerit dictu: & mirari certe convenit, cur hyperborei scriptores, quum harum peregrinationum & frequentiam & remotam jaçent antiquitatem, definire tamen non audeant, quomodo, trajecto mari, in Orientem ventum sit. STIERNHIELMIUS g) auctor est, per Lithuaniam & Polonię in Thraciam, unde facilis esset in Græciam cursus, profectos esse nonnullos: PERINGSCHÖLDIUS existimat, per lacus & flumina eo penetratum esse, trajectis una cymbis ac naviis per terratum spatia, ubi isthmi & contigua prominentia

f) MOLLERT descr. Æstl. p. m. 52. & 59.

g) Anti-Cluverius p. m. 82.

contineatis se extendebant b). in Taceo alias aliorum conjecturas.

§. IV.

Qui utraque illa, de qua §§. antec. meminimus, via in Græciam commeasse dicuntur, illi omnes, hoc suscepereint iter oportet, vel religionis caussa, posteaquam nimirum, discussis idolomania tenebris, alia animos incesserat supersticio, vel ut famam & divitias armis captarent: non enim commercia i), non litterarum studia, non curiosa oculos pascendi libido in rudiori illa ætate quemquam e suis facile excire potuerunt sedibus. Itaque non incommode dispescimus peregrinatores nostros in Bellatores & Peregrinatores religiosos: in utrosque jam inquisituri, an & quo demum tempore in Græciam dici possint venisse.

§. V.

Qui bellicam sectati gloriam ex hac, Gentium officina exiisse dicuntur, illi vel publico vel privato consilio id factitaverint, oportet. De illis ergo

b) Annot. ad vitam Theod. p. 455.

i) Non quidem omnia septentrionalium Gentium commercia negamus; at cum remotioribus nationibus illa intercessisse, id vero ut credamus induci non possumus. Quam enim arctis ea limitibus circumscripta fuerint vel suo ævo indicat SNORRO H. Kr. Tom. I. p. 491. 179. 342. 449. 620. Quæ vero præcipue peregrinis permittare siveverant mercibus, erant pelles; quæ tamen non ab ipsis Sviogothis in longinquieres exportabantur terras, sed auctore JORNANDE, G. M. p. 612. edit. Grot., commercio interveniente per alisa innumeræ gentes, eo devehebantur.

primum agemus, tum demum visuri, in quæ tempora illæ inciderint peregrinationes, quæ privato suscepitæ fuere confilio.

Haut equidem ignoro, non paucos suisserunt scriptorum, qui totos e patria nostra exercitus, quum in alias se diffudisse terras, tum vero etiam in Græciam descendisse statuerint: quod vero nullo rerum gestarum incorrupto monumento multa hortum tradantur, nunquam forte clarius perspiciemus, quam si in ipsas illas descendamus rationes, quæ ad talia dicenda eos compulerint. Si enim argumenta eorum examinaverimus, hanc unicam esse caussam reperiemus, quum hujus erroris, tum etiam aliorum complurium, quibus antiqua historia nostra laborat, quod in animum induxerint quidem scriptorum, e Scandiana hanc insula omnes singulare Gothorum gentes, quæ in historiis commemorantur, educere. Hinc factum est, ut etiam laudabilem illorum, quæ de Gothis ab Auctoriis relata sunt, facinorum gloriam in nostros congererint majores: haec caussa est, cur tam fertilis omnium gentium procreatrix suissem Thule nostra dicatur: hinc denique ille emanavit error, quo vulgo creditur, adeo frequenter a Nostratisbus antiquissimis temporibus visitatam suissem Græciam. Quod si huic sententiae accedere fas foret, non utique difficile esset intellectu, quibus vetusti lapides sint erecti, quidque per Græcia land designatum voluerit antiquitas: breviter enim tota haec peragi posset res, si diceremus, muscosos illos lapides gra-

tam servare Gothorum memoriam, utpote quos non tantum cum Gracis commercia habuisse, verum etiam saepius eorum regionem vastasse, ex historia edocti novimus. At ne ipse quidem JOR-NANDES, cuius tamen auctoritate praecipue illa nititur sententia, id ita esse, nobis persuaserit. Auctor enim est hic Gothicarum rerum scriptor, tribus tantum navibus vectos Gothos cum Berich, Rege suo, e Scanziæ insulæ gremio egressos, ad Gothiscanziam (Gothlandiam) adpulisse: unde mox promoventes ad sedes Ulmerugorum, qui tum Oceani ripas infidebant; castra metati sint, eosque, commissio præcio, propriis sedibus pepulerint, eorumque vicinos Uvandalos jam tum subjugantes suis applicuerint victoriis. Ibi vero magna populi numerositate crescente, quinto demum Rege regnante, pervenisse ad Scythiæ terras *a)*. Cujus argumenti, cui tamen tribuunt nonnulli, si singula perpendere velimus momenta, tanti ea non esse deprehendemus, ut a nostra nos dimovere queant sententia. Tribus navibus instructus Berich, e Scantziæ litore solvit: at quam exiguum tam pauca & parva, qualia eo ævo fuere, navigia capere potuere militum numerum? Sed fuerint naves aliquantum capaciores, militumque numerus quantuslibet, nihil tamen inde lucraberis: si enim quinto demum rege regnante, Ulmerugia relicta, in Scythiam perventum est, credere fas est, eorum quos Scandinavia e suo profuderit gremio, neminem vel Scythiam

a) De rebus Get. C. IV coll. cum C. XVII.

vel Græciam invisiſſe. Sic ergo, si Gothos, uti dicit, a Sveciæ incolis ſeparemus, non alios facile nominaveris, qui ex Norrmannorum egressi oris Græciam antiquiſſimis hiſce temporibus viſitaverint: quæ enim præterea reſcenſeri ſolent nationes, illæ vel Gothorum progenies fuere, vel, ſi ſejuſtæ ab illis fuerint, nihilo forte, quam Gothica gens, verior ſunt Norrmannorum ſoboles. Unde enim in iſthoc argumento petenda eſt lux, niſi vel *ex scriptis exterorum*, vel *ex propriis noſtræ patriæ annalibꝫ*: vanæ enim ingenii conjecturæ nihil in Historicis valent. Quod ſi exteros scriptores conſulamus, nihil inde eruemus, quod de Gentium aliquo e Scandinavia in Græciam egressu fidem faciat. *mo HERODOTUS, THUCYDIDES, STRABO* aliique antiquioris, & celebres Geographi & ſcriptores, tantum abeſt, ut Norrmannorum aliquos in Græcia fuifſe teſtentur, ut potius nihil de nobis, niſi incertissimo rumore, audiiffere videantur. Post hos, aliosque ante Christi nativitatē ſcriptores, paulatim nos imnotescere cœpiffe Romanis, ex eorum judicare poſſumus scriptis. Sic ſi adeamus **POMPONIUM MELAM, PLINIUM, CORNELIUM TACITUM, JULIUM SOLINUM, CLAUDIUM PTOLEMÆUM**, aliosque, videbimus aliquam quidem eos, ſed admodum tamen tenuem Suionum habuiffere notitiam: ſed nec per obſcuram illam, quam prodere viidentur noſtræ terra cognitionem, a nobis hauerunt, verum potius vel per traditionem Germanorum, qui Romano tunc parebant ſceptro, vel

super

vel ab illis, qui, multis intercedentibus commerciis, succinum, quod nostri glæsum vocarunt, ex Austravia detulerunt. Taceo nunc longum ordinem scriptorum aliorum, qui ad seculum usque XI. floruere, utpote quorum, ne unicum quidem mihi indicare possis, qui e Sveonia aliquos Græciam petuisse affirmaverit. Quin potius ex descriptione spissimæ barbarie majorum nostrorum, in eam facile opinionem induci possumus, eos, quantumvis ex indicio TACITI classibus valentes, vix tamen mare Codanum transgressos fuisse.

At clariorem forte lucem huic rei scenerabunt domestici scriptores, ut qui melius sibi hæc omnia perspecta habuerint, quam exteri. Eruas ergo, quæso, ex horum fonte vel unicum testimonium, quod ante XI. seculum vel aditam, vel certe notam majoribus nostris fuisse Græciam, confirmet. Certe si toties frequentata fuit Hellas, quid caussæ est, cur nostri id reticeant annales? Quid est, inquam caussæ, quod SNORRO STURLESONIUS, in libro *Kringla Heimsins* dicto, quem tum ex fide dignis majorum traditionibus, tum ex antiquis Scaldorum scriptis compilavit, quum saepius in vili admodum re describenda detineatur, tam illustres tamen expeditiones prætermittat? Proruperunt, fatemur, nostri ex suis sedibus interdum, & nunc terras *Austervegi* circumiectas per vastarunt, nunc Russiæ aliquas regiones intrarunt, at quis ideo Græciam eos adiisse, affirmaverit. Nam præterquam quod nulla id scriptorum fide nitatur, ut dudum ostendi, neque

neque video ad probabilitatem id ullo modo accedere. Quid enim eos ad tam longinquum iter sollicitaret? Non commercia, quæ dignabantur, non studia, utpote ignota. Nihil ergo restat, nisi ut dicamus, vanam esse nostratum scriptorum fidem, dum vel ante, vel proximis post natum Servatorem seculis, catervatim hinc evolavisse majores nostros, & Græciam aliasve ipsi vicinas regiones inundasse, vel vano in patriam amore ducti, vel ingenii ostentandi caussa, nobis persuadere, annisi fuerunt.

§. VI.

At vero præter illos, qui publico hinc egressi consilio, in aliis consedisse terris dicuntur, fuere etiam qui privato ausu, patriis relictis laribus, Byzantinorum Cæsarum se addixerint satellitio, *Væringi* communiter vocati, quos quia frequenter nominare in suæ sententiæ robur adsolent, qui Græcas expeditiones tantopere crepant, juvabit pauxillum etiam de illis differere. Nemo vero sibi persuadeat eos, qui *Væringorum* nomine, apud Gothos & Septentrionales gentes insigniri sverunt, vel omnes e Scandinavia exiisse, vel primos hinc deducere natales. Altius eorum incunabula repetenda esse putamus: quod si fecerimus, non minus vocis hujus etymon, quam probatissimæ fidei auctorum testimonia, e Gothicō sanguine primos hujus nominis satellites existisse, confirmare videbimus. Sic dum JORNANDES in eo occupatus est, ut ostendat, Gothos Romanorum saepius implicitos

C

fuisse

fuisse bellis, & tandem amicitiae fœdere juncto, auxilia Romanis adversus alias gentes tulisse, ira de Constantino loquitur: *dum famosissimam & Romæ æmulam in suo nomine conderet civitatem (Constantinopolim), Gothorum interfuit operatio, qui fœdere inito cum Imperatore, XL suorum milia illi in solatia a) contra gentes varias obtulere, quorum & numerus, & millia usque ad præsens in Republica nominantur, id est FOEDERATI b).* & alia loco c): *Defuncto ergo Atanarico (Rege Væsigothorum) cunctus exercitus in servitio Theodosii imperatoris perdurans, Romano se imperio subdens, cum milite velut unum corpus efficit, milliaque illa dudum sub Constantino Principe FOEDERATORUM renovata, & ipsi dicti sunt FOEDERATI.* His adde quæ PROCOPIUS d) habet: μεταδόντος δὲ βασιλεῶς ἀνήστρωτο ἐς τὰ ἐπὶ Θεάτρους χωρίαν οὐδὲ τὰ μὲν ξυρεπάχεα

XCV

a) Non mirum est quod JORNUNDES, qui e Gothicō sanguine oriundus erat, aliquid Gothicismi interdum in scriptis suis immiticeat; id certe heic illi accedisse putamus, nam per *ol. tūn* quum in hoc loco, tum etiam alias intelligit, quod Goths idiotismo sua lingua, per tristē exprimunt, quod denotat apud eos *præsidium*, *opem*, *auxiliares* & *pias*: ut clare patet ex hiulca inscriptione hacce lapidis Runici apud PERINGSCHÖLDIUM in vita Theod. delineatum pag. 145. *Sun. jar. buki. a. Gotaun - - - truista. fina. i. c. filio suo, qui in Gotaonia habitavit - - - cum præsidio vel auxiliariibus suis.* vid. Cl. Dom. MALMI Reliquias L. Geticæ nuper editas, pag. 14.

b) De reb. Get. C. XXI. pag. 640. edit. Grot.

c) Cap. XXVIII. pag. 6°.

d) In descriptione Ponti Euxini Lib. VII.

χρυσομάλιοις, τάς τε συντάξεις ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἡρωιστοί πρὸς Βασιλέως κομιζόμενοι ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ φοιδεράτοι ἐπιπληθεῖτες. Σταύρος γαρ αὐτὲς τότε Δατίων Φωνῇ ἐκάλεσται χρυσομάλιος ἐκεῖνο ὅμοι παξιμᾶλιστες, ὅτι δὴ οὐχ ἡστάμενοι αὐτῶν τῷ πολέμῳ Γότθοι, ἀλλ᾽ ἐπὶ Συνθήκαις τισὶν ἐνσπουδοῖς ἐγένοντο σφίσι. Φοιδεράχ γαρ λατίνοι τας ἐν πολέμῳς καλεῦται θυηκας. Ex quibus omnibus patet, & nominis & satellitii hujus primam originem derivandam esse a Gothis exteris, qui Constantini ævo suam Romanis adversus alias gentes promptam, fædere inito, pollicebantur operam: quem enim ipsis Romani dedere titulum Fæderatorum, illum, quod honorificus satis esset, dum sua exprimere lingua voluere Gothi, ipsis se vocitavere Væringos, quo cum Fæderatis idem sonat. Være enim veteri Anglo-Saxonum Lingua pactum, fædus denotat, & apud Alemannos vara, unde ex Glossario vetere Theotisco STIERNHIELMIUS in Glossario Ulphila-Gothico habet: ana vara, absque fædere. In Codice etiam Argenteo Gavairthi pacem denotat, & gavair theigai pacificos. Marc. 9. 60. Væring adeo notat eum, qui cum altero infædere vel statu pacifico est, vel fæderatum, φοιδεράτον. Idem quoque Fæderatorum nomen pro Wæringis acceptum occurrit non raro apud Scriptores inferioris Latinitatis. Inter alios succurrit SIDONIUS APOLLINARIS, qui e) hæc habet. Negotiantes militant, milites negotiantur, student pilæ senes, aleæ juvenes, armis eunuchi, literis FOEDERATI. In quem locum doctissimus SAVARO CLAROMONTENSIS observat, f) per fæderatos Gothos intelligi. Sed vero

e) Epist. VIII. Lib. I. pag. 19.

f) Pag. 64. conf. apud eundem Lib. II, Ep. XIII.

negandum non est, etiam ante Constantini tempora, solitos fuisse Romanos Imperatores, sibi ex peregrinis gentibus adjungere satellites, & corporis custodes, alio licet ipsi insigniti fuerint nomine d). Dicebantur vero δορυφόροι, σωματοφύλακες, πελεκυφόροι, μαχαιροφόροι, ὑπερασπισται &c. qui tituli satis indicant, eadem, quæ Væringorum, etiam illorum fuisse officia. Erat autem Væringorum inter alia, semper Imperatorem comitari, & ad fores conclaveis & triclinii excubias agere f). Id quod etiam SNORRO g) testatur: *Væringiar bielldo vorþ oc vocto yfir Kongi, lago þeir a vollumen fyrir utann herbupir.* Circa “Cæsarem excubias tum agebant Væringi, & in “vallo extra castra stationes suas habebant. Plura, quæ in hanc rem dici possent, sciens prætereo, quum alio me meum vocet propositum. Disquisitum nimirum ab eruditis, memini, per quam occasionem & quo demum tempore Nordmanni occuperint, Constantinopolin adire, ut satillitii hujus ministerio fungerentur. JOH. SPELMAN h) ambigit, an ante annum 1070. aliqui hinc egressi sint, quum ante COMNENOS, ut dicit, de illis nihil legamus. At aliquanto ante hæc tempora ministrasse *Væringos*, e nostra gente oriundos, Cæsari Constantinopolitano, nostri confirmare videntur annales. SNORRO enim auctor

e) HERODIAN. Hist. Lib. IV. pag. 192. L. VIII. p. 8.

f) CODINUS p. 113, 125. 65 & 80.

g) H. Kringla Tom. II. pag. 395.

h) In præf. ad vit. Helfredi.

auctor est, *Haraldum Hårdräde*, quum circiter annum *MXL.* i) in orientem venisset, cum quibusdam suis popularibus, quos itineris socios sibique devotos habuerit, Græco se exercitui addixisse, sibique adeo devinxisse *Væringos*, ut quum certatim ei obsequia sua obtulissent, toti demum *Væringorum* cohorti præficeretur: ita vero SNORRO k): *Enn Haralldur bafþi verit litla hriþ i berinom afur enn væringiar þyddost miog till hanns, oc kom þa sva, at Haralldur gjorþist hofþingi yfer olum Væringiam.* i. e. paucō tunc tempore militiae Cæsaris in Constantinop. interfuerat Haraldus, quum Væringi cœperunt certatim obsequia sua illi deferre, & tandem eo res progressa est, ut Haraldus dux omnibus præficeretur Væringis. Unde concludere fas est, & ante Haraldi adventum in Græciam Væringos ex aliis gentibus Cæsari adparuisse, quum distinguere videatur Auctor Haraldi socios & populares, quos in proxime antecedentibus verbis sub Haraldi fuisse imperio testatur, a Væringis, quibus dein præficeretur, & ex Nordmannis illum ptimum fuisse, qui inter Cæsareos hosce ministros numerari occœperit. Id quod etiam alio in loco confirmare videtur SNORRO, dum de *Scptii* sociis domum reversis loquitur. Hi, inquit, multa scitu digna popularibus suis enarrabant, unde cupidine plures incensi fuere easdem adeundi re-

i) HARALD. HVITFELDI Chron. Dan. T. I. p. 79. Conf. NOB. DALIN. Hist. Sviog. T. I. p. 5.

k) Heim, Kr. T. II. p. 57.

giones; nam, præter alia etiam dictum est, at i
Miklagarþi feingi *Norþmenn* fullfaelu siar, þeir er
a mala villo ganga, i. e. immensas opes Constan-
“tinopoli adquirere posse Nordmannos, qui Cæsa-
“ris militiæ addicti stipendia ibi mereri vellent *l*).
Nimirum commemorant hi de facultate Nordman-
nis etiam Constantinopoli patente, se Cæsaris addi-
cendi satellitio, tamquam de re ip[s]is ha[ec]tenus igno-
ta. Et certe veritati maxime consentaneum vide-
tur, socios hosce *Scoptii* Constantinopoli convenis-
se aliquos ex Haraldi comitatu, quos non ita pri-
dem egressos Væringorum sodalitio insertos fuisse,
dudum ostendimus. Quid, quod Haraldi comites
primos fuisse eorum, qui Væringorum immisti
ordini stipendia Constantinopoli fecerint, vel id ar-
gumento fuerit, quod, ipso Au[ct]ore SNORRONE *m*)
Christiani fuerint Væringi, qui e Thule nostra pro-
venerint: nec ante *Haraldum* novimus quemquam,
qui post invectam Christianam religionem, hæc
petierit loca *n*).

Circa hæc fere tempora, quum per frequen-
tiores peregrinationes distinctior remotioris orbis
cognitio ad nostros pervasisset, & Sclavorum gen-
tes novis innotuissent nominibus, mirum non est,
si latissimum illud nomen *Grikia* intra arctiores coér-
citum limites, de imperio tantum orientali usurpari
cepe-

l) Heim. Kr. Tom. II. p. 231.

m) Heim. Kr. Tom. II. p. 397.

n) Vid de hac re different. D. Doct. Ol. CE SIUM Pat.
in Act. Lit. Sv. an. 1728. p. 487.

cœperit, quod hactenus forte vel ignotum, vel a reliquis ad orientem vergentibus oris minus fuerit distinctum. Sic, ubi de *Haraldo* sermo est, distinguit SNORRO o) Gardarikiam a Græcia seu imperio orientali: *Haralldur dvaldist i Gardariki nockra veretur oc for vyþa um Austur veg. Sí þann byriabi hann serþ sina ut i Grikland.* i. e. Haraldus aliquot^{cc} in Moschovia exegit hiemes, lataque circa mare^{cc} Balticum itinera suscepit. Is porro iter in Græciam arripuit. Nisi forte rectius dicendum est, accommodavisse se SNORRONEM ad morem loquendi suo jam ævo receptum, quum nihilominus Haraldi ævo recentior sit ista imperii orientalis denominatio. Inducor, ut hoc credam ex EDDA ISLANDORUM, quæ quasi jam tum non ita usu frequentata fuisset hæc Græciæ significatio, docet quo nomine orientale imperium insigniri deberet p): Riet er at kalla Myklagards Keyfara Griklands Kong i. e. oportet nuncupare Imperatorem Constantinopolitanum Regem Græciæ. Et profecto mihi maxime probabile videtur, diu etiam postquam imperium orientale adiri a Nostratibus cœpisset, retentam a vulgo fuisse universalem illam Græciæ notionem, qua quidquid ad orientem spectat, hoc signaretur nomine, licet plerique sequentium temporum scriptores, etiam ubi de rebus sermo illis est antiquioribus, suo quamlibet gentem adpellaverint distincto nomine. At vero, quum animus tantum ferat, ostend-

o) Heim. Kring. Tom. II. p. 56.

p) De denominationibus regnum.

ostendere *Grikialand*, quo ante Christianismi tempora pervasisse, passim dicuntur Nordmanni, tractum designare nobis vicinorem, patet illa argumenta omnia, quæ a *Væringis*, quos Scriptores recte dicunt Græciam seu imperium orientale petiisse, nos non ferire. Sed ex diverticulo in viam. Cum Gothicis Satellites, Nordmannorum auxiliis, adjectis etiam Romanis *q)* & Græcis *r)* militibus excreverant, magisque familiare esse cœperat Væringorum nomen in aula Constantinopolitana, appellari cœperunt *Βαράγγοι*, vocabulo arctoo ad græcam indolem paulum inflexo *s)*. Et quum sciamus, Nordmannos tempore demum Haraldi, sub imperatrice Zoë & MICHAËLE CALEPHATI, huic se addixisse satellitio, quum nihilominus ipsum Væringorum ministerium antiquius sit; facile est intellectu, quo respiciant Scriptores, dum dicunt, *morem* hunc *esse antiquum t)*, quodque sit *εθνος Βασιλεὺσιν δωμαῖων δελεῦον αὐτοῖς* *gens principibus Romanis ex antiquo serviens t)*. Nihil enim verius esse potest: nam a Constantini usque temporibus, ut antea ostendimus, servierunt Gothi, Væringorum insigniti nomine, quamquam Byzantini Scriptores eos *Barangos* vel *Varangos* antea non nominant, quam eo circiter tempore, quo Nordmanni huic se mancipare cœperunt muneri.

Post

*q) Heim. Kr. Tom. II. p. 69.**r) Ibid. p. 61.**s) Vid. Act. Lit. Sv. an. MDCCXXVIII p. 481.**t) PAUL. RHAMNUS de bello Const. L. II. p. 87.**u) CINNAMUS Hist. L. I. De genitivis nominibus 1625.*

Post Haraldum vero ejusque socios, videtur maxime probabile, aliquos quoque eorum, qui Scopium comitati fuerant, Væringis se adjunxisse, quoniam pauci tantum eorum qui exierant, reversi sunt, & hi ipsi multum allaborarunt, ut populares suos ad talia stimularent v). Hinc magnam quoque multitudinem illic reliquit Sigvardus *Jorsalfara*, uti dicit SNORRO x): *For þa Sigurður Kon-gur brott af Miklagarþi, enn eptir dvaldist mikill fióldi manna oc geck a mala*, i. e. Igitur Constantinopolim reliquit Sigurdus Rex, plurimi vero sociorum remanserunt, qui Cæsari servitia sua ad-dixerunt stipendio militaturi. Unde non mirum est, quod ad tantam excreverint multitudinem Væringi, ut tempore Cæsarialis Alexii I:mi Comneni CCCCL fuerint y), & tandem sub Johanne & Manuele Comnenis quingenti z).

§. VII.

Haraldus Hårdråde, quem §. antec. diximus primum suisse, qui ex Nostratibus se Væringorum sodalitio inseruerit, primus etiam Nordmannorum fuit, qui religionis caussa, sacras visitaverit regiones: nam, quantum quidem ego novi, eo antiquior nemo in annalibus nominatur, qui, devotum significaturus obsequium, Palæstinam versus iter suscepit: unde etiam haut fallaci conjectura au-

D gurari

v) Heim. Kr. Tom. II. p. 231.

x) Ibid. p. 246.

y) Ibid. p. 397.

z) CANTACUZEN. L. II. p. 339.

gurari licet, per occasionem sacrarum peregrinationum de eo cogitare occœpisse majores, ut se Cæsar is Constantinopolit. addicerent ministerio. Ita vero de religioso Haraldi itinere loquitur SNORRO a)
*For hann da ut til Jordanar, oc laugafj sig dar, sem
 battur er annara palmara, han varpi stor fe til gra-
 far Drottins oc Kroffins helga oc annara heilagra
 doma a Jorsala landi.* i. e. Ad Jordaneum progres-
 sus fluvii aquis se abluebat, solito religiosorum ho-
 minum more, palmas ex manibus suis præferenti-
 um. Multas quoque opes in honorem sepulcri sacri,
 sanctæ itidem crucis, aliarumque religiosarum re-
 rum in terra Hierosolymitana largiter erogabat.
 Post hunc *Ericus Bonus* cum uxore *Bothilda* eadem
 orientali via, iter faciens per Græciam in Cypro
 insula circiter anno MCII. vel MCV. decepsisse pu-
 tatur b). *Sigvardus Jorsalfara* triennio post *Eri-
 cum Bonum* occidentalem viam secundus a *Scop-
 ptio dimensus* ista adiit loca c). Hunc secutus est
 eadem via *Erlingus Skackii & Rognvaldus Jarlus*
 aliquique his adficiati proceres d). Taceo *Valdemar-
 rum IV.* (Atterdag) e), *Ericum Pomeranum* f),
 aliosque Sveciæ Daniæ & Norvegiæ reges & pro-
 ceres, qui posterioribus temporibus, inter itinera
 Palæstinam versus suscepta, Græciam inviserint.

Quod

a) Heim. Kr. Tom. II. p. 60.

b) PONTOPP D gest. & vest. Dan. T. I. p. 7.

c) THOM. TOREÆI Hist. Norv par. III. L. 8. p. 448.

d) Heim. Kr. Tom II. p. 348.

e) PONTAN. Hist. Dan. L. VII. p. 475. ad an 1346.

f) Ibid L. IX. p. 578. ad an 1724.

Quod vero §. præc. monuimus, id heic repetuisse, haut abs re fuerit. Nimirum non negamus, per Græciam (*Grikium*) intelligi Hellada vel imperium orientale, quoties in annalibus mentio fit religiōlārum hujuscemodi peregrinationum: atque adeo nec illa argumenta, quæ ab ejus generis auctorum testimoniis deponi soleat, nostram eventunt sententiam.

§. VIII.

Sed vero quum ante tempora, quibus sacros peregrinatores & Væringos Græciam invisiſſe §§. præced, ostendimus, sint monumenta, quæ itinera *Grikium* versus instituta fuisse haut obscure significant, inquiramus oportet, an illud *Grikiland*, & *Grikia*, cuius ante illa tempora sit mentio, alibi, quam in Hellade vel imperio orientali inveniri queat. Id vero prius quam adgrediamur opus, nostrum erit indicare, quænam sint illa vetustatis monumenta, quæ de Græcia ante sèpius nominatum seculum meminerint. Nominamus heic vel præcipue ingentem numerum lapidum rúnico- rum, in quibus nominantur **PIRIPIN**Y Grikum, **PIRIPIN**Y Girikum, **PIRIPIN**Y Girkium, **PIRIPIN**Y Grikium, **PIRPIH** Girkia, **PIRPIH** Grikia, **PIRPIHI** Griklandi, **PIRPIHI** Girkanti. Sic sola Uplandia vel centenos habet lapides in patriæ annalibus delineatos, qui hæc & plura sibi insculpta habent elogia: **PIRRIBERRI**. **I**. **PIRPIH**, peregre concessit in Græciam, **NIRRIBERRI**. **D** 2

THIRP. I. **P**IRPIW, obiit in Græcia, **P**IR. II.
PIRPH. III, peregre ad Græcos profectus est,
H. **P**IRI. IV. **P**RIPIW, in Græcia periit, V.
PIII. I. **P**RIPIW, peregre cecidit in bello apud Græ-
cos, VI. I. **P**RIPIVII. VII. **N**. **P**IRNPI,
in Græcia Dux expeditionis militaris fuit. Neque ve-
ro est, quod quisquam sibi persvadeat, hujus ge-
neris monumenta omnia posita esse, postquam re-
centiori ævo Græcia frequentari cœperit a Christianis
& Væringis: nam licet adcurate dici, non possit,
quo tempore vel anno unusquisque erectus sit la-
pis; sic tamen ipsam illorum ætatem, remotior ne-
sit, an recentior, haut æque difficile fuerit defini-
re. Nimurum de eo fere inter omnes Historiæ Hy-
perboreæ scriptores convenit, a tempore Regis *O-*
lavi Skautkonung in desuetudinem venire incepisse
runas. Sic CLAUDIUS ORNHJELM ex nummis tem-
pore hujus Regis cufis probat, Latinas literas jam
tum introductas fuisse: *Tempore*, dicit a), *Regis*
Skautkonung cœpit in his terris obsolescere scriptu-
ra vetus Gothicæ, quam vulgo appellamus Runicam,
receptaque loco ejus Romana seu Latina. Idem etiam
affirmat GEORG. HORNIUS b): *Literæ*, inquit, *Ru-*
nicae in Svecia usque ad annum CIC obtainuerunt, &
tum demum ab Olao Rege, svafu Sylvestri Papæ Ro-
mani, in publicis regni comitiis abrogatae, omnesque
libri illis scripti, quod idolatriæ præcepta contine-
rent,

a) Hist. Eccl. L. IV. 2. 46.

b) In præf. ad Boxhornii Orig. Gallicas.

rent, combusti sunt. Quibus adde JOHAN. MES-
SENIUM c), PET. PETRÆUM d), OL. WORMIUM e),
ROB. SHERINGHAMUM f), JOH. LOCCENIUM g),
OL. VERELIUM h) aliosque. Attamen hæc non in
eam accipienda sunt partem, quasi ista scribendi
ratio tum penitus absolveisset: nam in Cancellaria
quidem regia & in publicis scriptis abrogatas fuisse
runas, credibile est, at non penitus tamen usum ea-
rum cessasse, vel id argumento esse potest, quod
sint lapides runis signati, quos tamen Sec. XII. &
XIII. & forte nuperius positos esse, vel expressa in
illis ætas, vel alia signa satis indicant i). Itaque
licet non dissimulandum sit, etiam post XI. sec. ere-
ctos esse hujuscemodi cippes sepulcrales, sic tamen
eorum, qui citato *Girikium* insignes sint, haut
multos esse post hoc tempus erectos videbimus,
si eos adcurate satis examinaverimus. Nam non
adeo difficile, est, internoscere eos, qui post inve-
ctam religionem veram positi sunt ab illis, qui ist-
hac ætate priores sunt: præterquam enim quod ipsa
linguæ dialectus satis ipsam scripturæ ætatem pro-
dat, possumus etiam ex charæteribns ipsis idem
dijudicare: sic qui lapides punctatas habent **A P P I**
& B

c) Censura not. XXXIX,

d) Chron. L. I.

e) Literat. Run Cap. XXVIII.

f) De orig Gent. Ang. C. XIII. §. 5.

g) Antiq Sviog L. II. C. 14.

h) Run. C XIV.

i) Vid. Act. Lit Sv. an. MDCCXXVI. p. 217.

& B recentiores putantur esse, & positi postquam literæ Latinæ cognitæ esse cooperant k); antea enim N literas V & U, P D & T, P K & G, I J & E, B & P valebant, quum postea punctatæ proprius tantum exprimerent V. D. G. E. P. Præterea neque id prætereundum esse, censemus, in cippis illis runicis, qui post acceptam veram religionem exstructi sunt, invocationem vel beatæ Virginis vel Christi nominis expressam satis indicare, quo tempore positi sint l). Sic in lapidibus, quos Christiani erexerunt, frequenter haec & similia leguntur verba: GISCU. GIRISTR. LITIA. SAHLI. HOSKU. i. e. *Iesus Christus adsistat animæ ipsius: GUD. HIALPI. SIALI. AUK. GUDS. MUDIR.* i. e. *Deus & mater Dei se-
ravit animæ ejus opem.* Ad quas regulas si exigere velimus lapides runicos, quo nomine r̄s *Girkum* insignes passim apud auctoies depictedos & expressos videre licet; inveniemus quidem aliquos eorum post XI. seculum positos esse, at longe tamen plures ante illa tempora: cuius rei specimen aliquod heic ederemus, nisi illi lapides passim ab auctoribus exscripti & exsignati dudum essent, & veritas insuper confessa foret permulta hujuscemodi monumentorum runicorum multis seculis superare Christianæ religionis primordia m).

§. IX.

k) ERICI BENZELII jun. periculum Run. upl.
MDCCXXIV. p. 59.

l) VORM. Dan. mon. p. 237.

m) Videre est exempla talium lapidum apud PERING-
SKIÖL-

§. IX.

Sed nec est quod de remotiori lapidum runicorum antiquitate vindicanda tantopere simus solliciti, quam nulla ratione probabile sit, illos omnes, qui nomen illud *Grikium* sibi insculptum habent, illis erectos fuisse, qui vel *Væringorum* funeris ministerio, vel sacro sub itinere, in oriente obierint. Quæ enim fuit ratiō, cur de illorum perpetuanda memoria adeo laboraverint domi relicti cognati et amici, quum tamen de eorum, qui in aliis remotioribus terræ partibus mortui sunt, a cinere vindicanda fama, nemo fuerit solicitus? Nam nullum facile mihi indicaveris cippum, illorum dicatum memoriam, quos eodem, quo *Væringi* in oriente, Romæ (*Romborgar*) fundatos fuisse satellitii ministerio constat a). Præcipue autem mirari convenit, undesit, quod, quium ex antiquitatis monumentis constet permultos e nostris egeffos oris, partim in regionibus confedisse orientali oceano confinibus, partim vel præcipue in Russia custodes limitum (*Landvæpar*) *Vareger* b) factos esse, nullæ tamen sint

SKIOLDIUM quum in monumentis, tum præcipue in notis ad Vit. Theod. In Actis præterea Lit. Sv. an. MDCCXXVI. p. 194. 212 216. Mag JÖRANSS. Bautil &c.

a) Vid. Dissert D ALG. SKARIN. de armigeris Rom. a septentrione. Aboz 1756.

b) Hoc loco haut abs re fuerit monuisse, non ut quibusdam visum est, Svionas ideo in Russorum Chronicis vocari *Varegos*, quod frequenter ex his oris per Moskoviam iter orientem versus fecerint *Væringi*. Nam præterquam

stelæ, quæ illorum conservent memoriam. Aut ergo dicendum est, præter orientales peregrinatores, nullos dignos a majoribus habitos esse, quibus hujusmodi erigerentur monimenta, aut fatendum est, inter illos, quos in *Grikium* occubuisse, cippi nostri testantur, esse etiam eorum aliquos, qui in dictis nostro orbi propioribus terris mortui sunt. Et certe, si nulla essent alia argumenta, unde probari posset, rō *Grikium* significatum olim habuisse adeo latum; vel id unicum sufficeret, quod in vetustis legibus cautum sit, ne quis hæreditatem domi cernat, qui in Græcia confedisset: ita vero sanciunt leges V. Gothiæ c): *Jngsins mans arf taker then man i Griklandi sittr*, i. e. Nullius (V. Gothi) hæreditatem adeat vir ille, qui in Græcia sedem fixit. Ergo etiam ad hæreditatem eorum, qui in tam dissitas abierunt terras fese extendit cura legis eujusdam provincialis? Timuit ergo *Lumberus*, vel quicunque alias hujus legis conscriptor, ne V. Gothus quisquam usque in

Græ.

quam quod *Varegi* a Russis vocitati prius sint, quam quisquam forte e Svecia meditatus sit aliquod iter eo anno, ut Constantinopoli se Væringorum addiceret fidelitati, observandum etiam est Nordmannos prius non dictos fuisse Væringos, quam in Oriente se Gothorum militia mancipavissent. (vid. supra §. VI.) Verum ideo dicti sunt nostri *Varegi*, quod difficulter potuerint Russi, haut Iecus ac nostri Fennones, duas consonantes simul proferre: cum enim dicerent *Svarige* (Svecia) dixerunt *Varegi*. conf. Gen. D:n a DALIN Hist Sv. Tom. I. p. 303. not 2.
c) Leges V. Goth. Tit. Hær. C. XII.

Græciam transiret, ibique sede posita, ad hereditatem domi adspiraret? Nihil certe est, quod eo nos adducere possit, ut credamus, in his legibus per Græciam intelligi imperium orientale. Nam licet sint, qui dicant, hanc latam esse legem postquam jam orientales terræ adiri a nostratibus occepissent, quod in eodem capite sanciatur de illis, qui indulgentiarum caussa Romam peterent *d*); contra tamen fuere alii, qui validis satis argumentis antiquiorem eam esse probaverint *e*). Neque enim inde, quod idem LL. dictarum caput agat de indulgentiis, concludere fas est, etiam, quod de hereditate Græcorum sancitur, esse Christianæ religionis primordiis recentius: constat enim LL. V. Gothicas esse confarcinatas ex pluribus diversi temporis scitis *f*). Adeo ut plura statuta facile in unum compingi potuerint caput, quorum unum altero esset antiquius. Sed fuerit ista lex lata post invectam veram religionem, non inde tamen sequitur, ut imperium Orientale tantum significetur: nam licet in antecedentibus dixerimus, post XI seculum Nordmannos itinera primum versus imperium Orientale

E

susci-

d) Conf. Nob. PET. ABRAHAMS. Obs. ad Cod. Juris Prov. Sv. p. 407.

e) In quibus vel præcipue nominandus est Cei. CAROL. LUNDIUS in suo *Zamolxi* C. III. §. V. licet ille aliquantum longius progrediatur, & ad Gothos usque, quos *e* Patria nostra exiisse putat, ejus extendat ætatem.

f) Vid. JOH. STIERNHOÖK de jure Sveon. antiquo C. I. p. 14. & 15.

fuscipere coepisse, eodemque tempore distinctio-
rem eos accepisse Græciæ notitiam; non hinc ta-
men concludi potest, semper ab omnibus diffe-
rentiam hanc factam esse: nam etiam post dicta tem-
pora τὸ Grikiūm in latissimo sumtum fuisse signifi-
catu, sunt, ut in sequentibus videbimus, argu-
menta, quæ Iuculenter probenr.

His adjungimus Lapdiem Runicum, erectum
in Uplandiæ Parœcia Tillinge & pago Urlunda, ut-
pote quum idem de eo, quod de LL. V. Gothicis,
esse possit judicium: his vero ille signatus est literis.

PIRIT · RIS'IIII · PIII · IT · YARII · PIPIR ·
III · IPIR · IPIB · IT · YII · II · PIPIR · PIR ·
IPIPI · IT · YRIPY · IRPI · HDPY · i. e. Karl
Chunc la pideum erigi fecit in memoriam Mursæ pa-
tris sui; & Kabe consanguineo suo Fugfilæ, (qui)
divitias adquisivit apud Græcos heredibus suis. At
quis credere potest, in Græcia congestas opes, per
tam longa & latronibus infesta itineris spatia,
mortuo patre, ad hæredes in Uplandia degentes
devenire potuisse?

CAPUT SECUNDUM

§. I.

Age ergo nunc, monstrata a Scriptoribus fide dignissimis securi vestigia, dispiciamus, ubi sita fuerit saepius nominata *Grikia*. Haut obscure ostendere videtur **ADAMUS BREMENSIS** cum situm ea-
rum

rum regionum, quæ hoc nomine iannouere; cum etiam viam, quæ illuc penetratum sit a Septentrionalibus populis: *Ex hoc, inquit, portu (Slaisvig) naves emitti solent in Slavoniam, vel in Svediam, vel ad Semland & usque in Græciam a).* Ne vero quis sibi persuadeat, indicari heic Græciam veri non minis vel imperium orientale, quum ex Slesvigia etiam eo navibus veniri possit, facto nimirum per Daniam circuitu in oceanum occidentalem (vester vegur); docet idem Auctor, unde illæ solverint naves, quæ hanc secutæ sunt occidentalem viam; alter, inquit, (nimirum portus) in Ripa, quæ civitas alio tangitur alveo, qui ab Oceano influit, & per quem vela torquentur in Fresiam vel in nostram Saxoniam vel certe in Angliam b). Quibus satis aperte ostendit, consueuisse antiquiores a Ripa (Rypen) urbe, quæ, ab altera parte Daniæ sita, mare Germanicum spectat, naves emittere in mare, quod Vestervegi nostri adpellarunt; atque adeo per Slesvigiam, quæ opposita est in altera Daniæ parte, navigatum tantummodo fuisse in mare orientale, quod ex mente ADAMI Græciam alluit. Porro etiam exponit, quale iter gentium septentrionalium fuerit per mare hocce Orientale in Græciam: *Ostavam, inquit, (insulam) dicunt illam, quæ Sconiae ac Gothiæ proxima Holmus adpellatur, celeberrimus Daniæ portus & fida statio navium; quæ a barbaris in Græciam dirigi solent c).* Itaque qui Græciam

a) De situ Dan. & Septentr. Reg. C. I. p. 139.

b) Ibid. p. 139. c) De situ Daniæ p. m. 145.

etiam versus vela facturi erant, conservare ad Holmum insulam (*Bornholmiam*), portum illis in via oppositum, adpellere. Unde adparet, qua Græciam petituræ naves suum habuerint cursum, nimirum, per maris Baltici longitudinem, quod eas in Græciam usque transmiserit. Id, quod omnium apertissime indicat HELMOLDUS, qui primordio operis sui, de mari Baltico sermonem faciens ita loquitur: *Sinus bujus maris ab occidentali oceano orientem versus porrigitur, adpellatur ideo Balticus, quia in modum baltei longo tractu per Scythicas regiones tenditur usque in Græciam d.*). In Geographia vel leviter versatum fugere non potest, ubi mare Balticum desinat, & quot locorum intervallis inde Græcia Macedoniæ vicina dirempta sit. Neque id ignorare potuerunt ADAMUS & HELMOLDUS, inter quos tamen in eo convenit, quod mare illud ab orientali parte Græciam adluat. His addimus aliud ex eodem HELMOLDO testimonium: *Rutenum mare, brevi in Græciam transmittit e.* Russi, præter alia, quibus insigniti fuere nomina, etiam Rutheni dicti sunt f); atque adeo mare, quod illis confine est, Ruthenum dictum fuit, nec aliud est, nisi vel sinus Fennicus vel illa saltim ejus pars, quæ Russiæ vicina est. Id quod etiam ex Chronico Slavico incerti Auctoris, quod habetur inter Scriptores rerum Germanicorum LINDENBROGH, constare poterit: ita vero ibi g): *Rutzenum mare breve, brachium*

in his

a) Chrou. Slav. C. I. p. I.

e) Ibid. p. 2.

f) Stralenb. descript. Russix pag. 168.

ibid.

g) C. II, p. 189.

in Græciam mittit. Hoc Brachium, per quod brevi cursu in Græciam transiri possit, est nisi me omnia fallunt, sinus Fennicus. Itaque, quum ex illa dicti maris parte, quæ Russiam adluit, brevi navibus iri in Græciam possit, sequitur, ut ab illa Russiæ parte, quæ, ad lacum Ladogam sita, Ulmerugia olim dici sueverat, disjuncta fuerit Græcia. Et forte, si hæc loca cum illis contendamus, que antea adlata sunt, quibus statuitur, Balticum mare protendi usque in Græciam, facile in eam adducemur sententiam, Græciæ nomen olim gessisse tractus Baltico mari vicinos, Livoniam, Curlandiam, Prussiæ litora &c. in illas enim dici possumus, brevi ex sinu Fennico transire.

Fuere, qui, quum in animum inducere non potuerint, ut crederent Septentrionales, ad quorum loquendi morem se illi auctores accommodaverunt, hoc nomine alias adpellavisse terras, quam quidem ipsam Hellada, dixerunt ex ignorantia eos talia scripsisse b) At qui fieri potest, ut excellentes Scriptores, qui ipsi ad mare Balticum habitaverint, ejus tamen ignorarent terminos? Alii ita haec Autorum loca explicant, ut dicant, eos, qui non ignorarunt majorum nostrorum cursus inter Septentrionem & orientem, quod via per varia fluminia et navigiis portatilibus illis fuerit, ignota, si omissa mentione itineris per loca, quae Baltici maris fines & Graciam interjacent, simul

E 3

trans-

b) Vid. ALBERT. CRANZIUS in opere, cui titulum
fecit, *Vandalia*.

transmissum esset sapius nominatum mare, statim
in Græciam ventum esse, scripsisse i). At quam
incerta sit hæc explicatio, quilibet videt. An igitur
eos, qui rerum antiquorum adeo periti erant, qui
que regiones imperium orientale & Scythicum no-
strum mare interjacentes curate satis descripserunt
fugere potuit, qua Balticum mare emensis iter foret in
Græciam? Utique, si hæc eorum fuisset mens, non di-
xissent Baltici maris fines extendi in Græciam usque.

§. II.

Sed vero præter regiones Baltico mari consi-
nes, sunt argumenta, quæ probare videntur, alias
etiam terras Græciæ medii avii accensitas fuisse.
Ita enim loquitur antea laudatus ADAMUS a): Si per
mare navem ingrederis ab Slavisvig vel Aldenburg,
ut pervenias Juninem, ab ipsa urbe vela tendens
XLIII. die ascendens ad Ostragard Rusziæ. Cujus
metropolis civitas est chive, aemula Sceptri Con-
stantinopolitani, clarissimum decus Græciæ. Heic
aliquanto curatius indicat viam, quam e Slesviglia
per mare orientale septentrionales emensi sint in
Græciam, eamque, instituto itinere versus Juni-
nem, i.e. Volinum Pomeraniæ, absolvi posse
XLIII. dierum spatio, adfirmat. Hujus Græciæ suæ
caput & ornamentum facit Chiven: unde sole clari-
us est, Russiam, vel saltim illos ejus tractus, qui
pontum Euxinum spectant, Græciæ nomine insig-
nitos fuisse. Nam quantum quidem nos perspici-
mus,

i) Vid. On RUDBECKI Atlant. T. I. C. XXVI. Tom. II. C. VII. Tom. III. C. X.

a) Hist. eccl. L. II. C. XIII. p. 51.

mus, per Chiven nihil aliud intelligi potest, quam Kiovia, quæ quidem urbs quam antiqua et opibus adfluens fuerit, nemo ignorat b). Vocatur vero hæc ipsa urbs Chive ab HELMOLDO c) Chue: Russia, inquit, vocatur a Danis Ostrogard, eo quod in oriente posita omnibus abundet bonis. Hæc etiam Chuni-gard dicitur, eo quod ibi sedes Hunnorum fuerit. Hujus metropolis civitas est Chue. Quibus adfinia sunt, quæ in alio Chronico Slavonico d) occurunt: Dicitur etiam (Rutia) Chunigard: ideo quod sedes Hunnorum primo ibi fuerit. Hujus metropolis Chue, i. e. a coge.

Verum Russiam olim Græciam dictam fuisse, non ex allatis tantum aliisque testimoniis, constare poterit, sed vel id argumento fuerit, quod qui in Russia fuerunt, vulgo postea Græci sint appellati. Sic de Olavo Trygvasonio hæc occurunt testemonia: *Dixin Redismahur kvam i herbergi til Droteningar. Hun fretti tifinda, enn han svavar, ek kann engi tifindi at segea, nema þa, sem þu besfur spurt, at ukunner Menn med morgum skipum ero her vid land kvanner, ræper þarfstri libi æirn ageætur Maþur bædi att ætt oc afyndum, er nemnist Olafur hinn GIRDSKI.* i. e. “Dixin Con-siliarius venit in hospitium ad Reginam, quæ sivit

b) STRALENB delcript. Russæ p. 172.

c) Chr. Slav. C. I. p. 2. Conf STRALENB Descri. Rus p. 95. not. (**). & gen. a DALIN Hist. Sveog. Tom. I. p. 288. & 390.

d) Chr. Slav incerti auctoris apud LINDENER. p. 189.

LAFUR. Quæ ita vertit PERINGSCH. Quin & conjecturas suas non inanibus quorumdam sermonibus firmari credebat Jarlus, esse hunc eundem antiqua Noricorum Regum prosapia oriundum, natale vero solum Græciam agnoscere. Etenim relatum fuerat Jarlo, fuisse olim Tryggvoni Olafidi filium, qui orientem versus in Gardarikiam profectus erat, ubi una cum Valdemaro eiusdem disciplinæ factus sit alumnus, atque hunc ipsum Olavum cognominatum esse.

Quibus omnibus in unum congruentibus, certo concludimus ideo Olavum hunc vocatum fuisse Græcum, quod Russiam natale solum haberet, vel ibi educatus esset apud Valdemarum regem. Sicut enim, qui in Svecia fuit a nostris appellatur *Svensker*, & qui in Gothlandia degit a Danis dicitur *Gudske*i**, sic ex eodem linguae genio, qui in Græcia, i. e. Russia fuit, vocandus est *Grikur*, *Girkur*, *Girkior* a *Girkium* vel *Grikium*. Verum non illi solum, qui in Russia nati vel educati erant, Græci vocitati sunt, sed illi etiam qui frequentius eo commeaverunt: id, quod ex SNORRONE m) patet: *Maþur*, inquit, *het Guðleikur Gerski, hann var ættscaþur af Augþum, hann var farmaþur oc kaupmaþur mikill auþigur oc rak kaupferþir till ymisfra landa, hann for austur i Garþariki optlega, oc var hann fyrir þa sauk kalla þur GUDLEIKUR GERSCI.* “Gudleikus Græcus ex Agdiis oriundus, mercator ea

h) Vid PERINGSCH. in v't. Theod. p. 439.

m) Heim Kr. Tom. I. p. 448.

ea tempestate erat inclutus, negotiorumque ac[“]
 mercium cōmutandarum caūsa in diversas pro[“]
 fisciscebatur regiones. Sæpe etiam in Gardarikiam[“]
 commeabat, quam etiam ob caussam dictus est[“]
 Gudleikus Græcus. PERINGSCHÖLDIUS vertit verba
 hæc, *Gudleikir Gersci*, per *Gudleikum Gerscium*,
 quum melius dixisset *Gudleikum Græcum*, quem
 admodum in aliis locis factum ab illo est: quan-
 tum enim illud *Gerscer* cognitionis habeat cum u-
 sitatiori Græcorum adpellatione *Grescer*, quilibet
 videt. Et præterea SNORRONEM l. c. per suum *Ger-
 sci* intelligere Græcum, vel inde constare poterit,
 quod in allis locis semper ponat *Gerscer* pro illo
Gyrdskur vel *Girski*, quod alii frequentant, ut ex
 antea allatis testimoniis patet. Quod si vero dicas,
Gudleikum hunc dictum esse *Gerscium* a nomine
Gardarikia, quum, qui illic fuisset, adpellari possit
Gardsker vel *Gardski*, & sic mutato a in e & abje-
 cto d *Gerski*, i. e. Russus nostram adeo non ever-
 tes sententiam, ut tua explicacione eam novo qua-
 si argumento confirmare videaris. Nam si is, qui
 in Russia fuit, *Gerski* dicitur, & qui in Græcia de-
 git *Girscher*, *Griski*, *Gyrdskur* adpellatur, facile
 suspicabimur tam cognata vocabula idem etiam so-
 nare; atque adeo, quum qui Græcus quique Rus-
 sus natione fuerant, eodem vel admodum saltim
 simili nomine antiquitus adpellati sint, sequi, ut
 illæ etiam tam confines regiones eodem nomine
 confusæ sint.

§. III.

Non quidem dissimulandum est, Græciæ non-nunquam in antiquis monumentis opponi Gardarikiam: at id mirum non videbitur illi, qui meminit nunc latiorem, nunc vero arctiorem esse nominis Gardarikiæ significatum. Proprie enim non alia dicta fuit Gardarikia, nisi septentrionalis Russia, quæ Novogardiam & superiores complectitur regiones, usque ad oppidum Archangeli *a*): & hoc sensu comprehendit quoque Holmgardiam & Ulmerugiam *b*), ubi regia sedes fuit urbs nobilis *Aldejoborgum c*). In hoc arctiori significatu dum sumitur Gardarikia, opponitur non raro Græciæ: sic de Tryggvesonio dicitur *d*): *Er hann vaknabi, oc þegar hinn sama myrgiunn er han var klæddur, bæd han lid sitt buast þadan a brott, belt hann sem skiotast skipum sinum til Gricklands, þar fann hann marga ageæta kennimenn, er honom gordo kunnugt Namn DRottins, oc segest at þa væri Olafur prim signndur, síðan bad Olafur Kungur biscup þann er Pall het, at hann færi j Gardariki.* i. e. quum expergisceretur, & eodem mane postquam vestes induisset, jussit milites suos vasa colligere, inde (e Gardarikia) abituri. Tum navibus quam brevissima via cursum direxit in Græciam: ibi invenit multos præstantes Doctores, qui ipsi notum fece-

a) Vid. Verel. not. ad Gaut. & Rol. Saga.

b) Gen. a DALIN Hist. T. I. 294. not. e.

c) STRALENB. defcr. Rus p. 95 not. *

d) Ol. Trygv. Saga C. XC. p. 95.

re nomen Domini. Diciturque Olavum ibi initiatum esse Sacris Christianis. Tum rogavit Rex Episcopum, qui Paulus nominabatur, ut in Gardrikiam iret.

Nemo sibi persvadeat heic per *Gerrickland*, Hellada intelligi vel imperium Orientale: nam e Pomerania, ubi antea commoratus fuerat Olavus, e) venerat in Gadarikiam (in sensu arctiori sumpto vocabulo hoc) vel Ulmerugiam, Valdemari Regis hospitio usurus. Hic egregia ipsi in somno obtigit visio, unde expperrectus, dicitur in *Græciam* (*Gerrickland*) breve iter confecisse. At fierine potuit, ut e *Novogardia* aliisve ad *Ladogam* tractibus, orientale imperium petiturus, tantum tot interiacentium terrarum spatium quam celerrime (*sem skio-tast*, i. e. *som bastigast*) emetiretur? Non sane iter id est, quod celeriter conficeretur. Et quis præterea ex *Ladoga lacu* & confinibus regionibus, ubi fuit Olavus, navibus adire potest Hellada vel imperium orientale? Certe ipsa ratio & locorum situs ac natura satis perspicue ostendit, eo non venisse Olavum. Verum sensus hic esse videtur: ex *Holmgardia* vel *Gardarikia* navibus suis per sinum Fennicum in mare Balticum devectus est Olavus: utrum vero ibi constiterit, in litore aliquo ad *Austerveg*, quos tractus etiam dictos fuisse Græciam, antea ostendimus, an per fluvii alicujus aquas in interiores Russicæ regiones penetraverit, nostra haut multum intererit, dum id modo constet, Græciam, quo ivisse dicatur,

citur, non adeo magnis locorum intervallis direm-
tam fuisse a Ladoga iisque Gardarikiæ oris, unde
solvisse perhibetur.

Itaque Gardarikia in sensu arctiori sumta oppo-
nitur Græciæ, neque illa hoc nomen, quantum qui-
dem nobis constat, unquam gerit. At vero aliquanto
generalius sumtum hoc vocabulum, nunc regiones
illas denotat, quæ circa Austerveg jacent *f*), nunc
etiam magnam partem Russiæ Europææ, qua Ger-
maniam versus & mare Balticum porrigitur, unde
de ODINO dicitur cum Scythicas transiret regiones,
in Germaniam tendens, quod iter fecerit *Vestur i
Gardariki g*). At vero qui e Scanzia Insula in Garda-
rikiam olim transfretarunt, hi omnes dieti sunt, vela
tendisse *Austur i Gardariki* i. e. orientem versus in
Russiam, nullo facto discrimine, utrum adpulerint ad
regiones quas sinus Finnicus alluit, an etiam alias cir-
ca Austerveg sitas. Eodem modo etiam de illis dictum
fuisse, qui Griki adierunt, præter alia argumenta,
aperte indicat Lapis Runicus parœciae Högby in O.
Gothia, juxta latus sacrarii muro infixus, quem cel.
Joh. HADORPHIUS depictum nobis exhibet in Præ-
fatione ad Legem Gothlandicam: ΦΗΙ ΙΡ ΡΙΣΠΙ
ΗΤΗ · ΡΙΗ · ΥΠΙΙR · ΗΠR · ΗΙ ΨΠΕΠΡΒΗΠR ·
ΗΤ·ΗΚ · ΗΠΙΗΗ · ΗΠR I ΠΡΙΡΨ · Dukir ste-
lam hanc erexit Asuro avunculi sui filio, qui ori-
entem versus in Græcia mortuus est.

Hujus

f) Heim. Kr. Tom. II. p. 56.

g) Heim. Kr. Tom. I. p. 5.

Hujus Græciæ, quæ, præter totam fere *Russiam Europæam & orientale imperium*, suo ambitu complexa videtur *regiones ad aust' veg* sitas, a sinu Fennico usque ad fl. Veisel, licet adcurate definire non possimus limites, haut tamen sine fundamento dixerimus, illam ferme respondere τῷ *aust'* antiquiorum, utpote quo nomine adpellaverint regiones in orientem projectas usque ad finem Græciæ. Atque adeo quando lapides & monimenta alia testantur aliquem vel *aust'* vel in *Græcia* occubuisse, incertum hactenus est, in qua Orientis ora decesserit. Perinde ergo dici potest, intelligi Æstlandiam, Russiam aliamve regionem ac vel Hellada vel imperium orientale.

§. XIII.

Dolemus, nos illis includi temporis angustiis, ut nec, qua decuit, limia perpolire licuerit ea, quæ in hac opella adlata sunt, nec, quæ dicenda restant, persequendi copia detur. Quod si vero hanc tumultuariam operam nostram Tibi B. L. non prorsus displicuisse, senserimus, spondemus, nos olim, si vita supetierit, uberiorem illis adfusuros esse lucem, quæ carptim & breviter heic tantum tacta a nobis sunt.

FINIS PARTIS PRIORIS.

1. In March 1576, was sent to Derry
John Kavanagh, who had been sent to Limerick
in 1573, to graze his cattle at a place called Clogher,
and to collect the rent of his land. This
was done by the Earl of Tyrone, who had been
granted the land by the Earl of Ulster. John
Kavanagh had been granted the land by the
Earl of Ulster, and he had been granted it
by the Earl of Tyrone. John Kavanagh had
been granted the land by the Earl of Ulster.
John Kavanagh had been granted the land by the
Earl of Tyrone, and he had been granted it
by the Earl of Ulster.

John Kavanagh had been granted the land by the
Earl of Tyrone, and he had been granted it
by the Earl of Ulster. John Kavanagh had
been granted the land by the Earl of Ulster.
John Kavanagh had been granted the land by the
Earl of Tyrone, and he had been granted it
by the Earl of Ulster. John Kavanagh had
been granted the land by the Earl of Ulster.
John Kavanagh had been granted the land by the
Earl of Tyrone, and he had been granted it
by the Earl of Ulster.

THE PARADE OF THE
TROOPS.